

Abstrakt

Formální publicita patří mezi základní principy, jež se od nepaměti uplatňovaly při vedení pozemkových knih a později i pozemkových katastrů. Současný katastr nemovitostí převzal funkce obou výše zmíněných institutů, a proto se i v jeho případě uplatní široce pojatá formální publicita. Někteří autoři mají za to, že katastr nemovitostí může plnit svou funkci pouze tehdy, bude-li veřejný neomezeně. Takový názor však naráží na zájem (nejen) zapsaných osob na ochraně soukromí a osobních údajů, které byly uznány za základní lidská práva, a proto jsem přesvědčen, že je zapotřebí nalézt spravedlivou rovnováhu mezi ochranou soukromí a veřejností katastru.

Diplomová práce se zabývá jak stávající, tak i předchozí právní úpravou veřejnosti katastru nemovitostí. V případě každé významné legislativní změny se pak snažím o její kritické zhodnocení z hledisek ochrany osobních údajů.

První část práce popisuje samotný pojem katastru, historii pozemkových knih i pozemkových katastrů v kontextu státních předchůdců České republiky a konečně i vznik Katastru nemovitostí České republiky. Součástí části je i krátké zařazení zásady formální publicity mezi ostatní principy uplatňované při vedení katastru. Druhá část v obecnosti vymezuje pojem soukromí a dále představuje jednotlivé zásady sloužící k ochraně osobních údajů jakožto součástí ochrany soukromí. Třetí část se zabývá principy ochrany osobních údajů v konkrétnosti a jejich projevy v evropském právu i českém národním právu. Čtvrtá a pátá část jsou stěžejní části celé práce. Část čtvrtá se primárně zaměřuje na samotnou zásadu formální publicity, tj. veřejnost katastru. Na tomto místě se podává nejen v současnosti účinná právní úprava zavedená zákonem č. 256/2013 Sb. katastrální zákon, ale i katastrálním zákonem č. 344/1992 Sb. včetně jeho významné novely č. 8/2009 Sb., která za účelem získání údajů ze sbírky listin či přehledu vlastnictví uzákonila povinnost prokázat totožnost. Vzhledem k tomu, že českou právní úpravu veřejnosti katastru i přesto považuji z pohledu ochrany osobních údajů za nedostatečnou, pátá část práce hledá možnou inspiraci v zahraničí, a to zejména v právní úpravě Německa a Slovenska. Konečně šestá, závěrečná, část je věnována základním podmínkám pro korektní a zákonné zpracování osobních údajů se zaměřením na zvláštní charakter katastru nemovitostí jako veřejného seznamu.